

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Říjen 2023

Ročník 4, číslo 36

*Uvadli jsme všichni jako listí, naše
nepravosti nás unášely jako vítr. ...
Ale nyní, Hospodine, tys náš Otec!
My jsme hlína, tys náš tvůrce,
a my všichni jsme dílo tvých rukou.
(Izajáš 64,5.7)*

OBSAH

Živé a mocné slovo Boží Charles Spurgeon	3
Jan Theofil Elsner (1717–1782) a jeho kancionál –jk–	5
Všechno, co mám, je vlastně tvé Petr Kulík	11
V něm žijeme, pohybujeme, se, jsme Jan Karafiát	18
Společná modlitba –jk–	22
Výzva jménem „woke“ Mostyn Roberts	25
Charles Spurgeon a odvaha za kazatelnou Tom Ascol	32

Vydává **Spolek Soli Deo Gloria**
 Bellušova 1810/19, 155 00 Praha 5
 Odp. redaktor Jaroslav Kernal
 © Spolek Soli Deo Gloria
 www.solideogloria.cz
 kernalj@solideogloria.cz
 Č. účtu 2602365989/2010 (Fio)
 Vychází měsíčně.
 Ev. č.: MK ČR E 24450
 Tisk: Expresta s.r.o.,
 Martina Granca
 3615/15
 841 02 Bratislava
 Slovensko

SOLI DEO GLORIA

Hospodine, pomoz! Se zbožným je konec, berou za své věrní mezi lidmi. (Ž 12,2)

Skutečně to vypadá, jako že se celá země od základu hrouťí. Jedna špatná událost stíhá druhou. Slyšíme o válkách, zemětřeseních, povstává národ proti národu, dochází k nejrůznějším přírodním katastrofám. Ale Boží děti by neměly být překvapené, protože Pán Ježíš o všech těchto věcech mluvil. Musí to tak být dříve, než přijde konec. Což nutně neznamená, že konec je za dveřmi, i když se to tak může zdát a mnozí o tom mluví. Ale Pán si ponechal čas svého příchodu ve své moci. Jeho příchod bude plný slávy a moci, bude naprosto překvapivý, a leckteří jím budou zaskočeni. Boží děti k nim ale patří nebudou, protože Pán nás vede k tomu, abychom byli připraveni, abychom bděli a nenechali se oním dnem překvapit. A to znamená, že budeme žít věrně, že ho budeme krok za krokem a den za dnem v poslušnosti následovat, že budeme zůstat v jeho Slovu a těšit ze společenství s ním.

Jaroslav Kernal

ŽIVÉ A MOCNÉ SLOVO BOŽÍ

Charles Haddon Spurgeon

Jak často jsme viděli, že se Slovo stalo účinným pro útěchu! Jak to vyjádřil jeden bratr v modlitbě, je těžké jednat se zlomenými srdci. Jak bláznivě jsem si připadal, když jsem se snažil vyvést vězně z hradu Obra zoufalství! Jak těžké je přivést sklíčenost k naději! Kolikrát jsem se pokoušel polapit svou zvěř všemi mně známými způsoby, ale když už jsem ji měl téměř na dosah, vyhrabala si ta potvora další díru! Už jsem jí vykopal z dvaceti, ale pak jsem musel začít znovu. Usvědčený hříšník používá nejrůznější tvrzení, aby dokázal, že nemůže být spasen. Vynalézavost zoufalství je stejně rozmanitá jako způsoby důvěry v sebe sama. Do temného sklepa pochybností nelze vpustit světlo jinak než oknem Božího slova. V Písmu je balzám na každou ránu, hojivý lék na každou bolest. Ach, ta podivuhodná moc Písma, která dokáže v žebrech zoufalství probudit duši naděje a vnést věčné světlo do temnoty, jež si v nitru duše udělala dlouhou půlnoč! Často jsme použili Pánovo slovo jako „kalich útěchy“ a nikdy nezklamalo, protože vždycky povzbudilo sklíčené. Víme, co říkáme, protože jsme byli svědky pozhnaných skutečností: Písmo pravdy použité Duchem svatým přineslo pokoj a radost těm, kdo seděli v temnotách a procházeli údolím stínu smrti.

Všimli jsme si také, jak vynikající je Slovo pro výchovu věřících ke spravedlnosti, svatosti a užitečnosti. V těchto dnech se stále mluví o „etické“ stránce evangelia. Je mi líto těch, pro které je to novinka. Copak to neobjevili už dříve? Vždycky jsme se zabývali etickou stránkou evangelia; vlastně ji nacházíme všude. Neexistuje pravé učení, které by nebylo plodné v dobrých skutcích. Payson moudře řekl: „Jestliže se zdá, že v Bibli nacházíte nějakou skutečnost, nějaké učení nebo zaslíbení, které nemá žádný praktický dopad na váš charakter nebo na vaše jednání, můžete si být jisti, že pravda je taková, že Bibli ve skutečnosti nevěříte.“ Veškeré biblické učení má své praktické zaměření a svůj praktický dopad; a to, co musíme říci, není něco objeveného, ale je to otázka prostého zdravého rozumu, totiž že pokud jsme

měli méně ovoce, než bychom si u stromu přáli, tušíme, že až strom odejde a kořeny budou vykopány, nebude ovoce vůbec žádné. Samotný kořen svatosti spočívá v evangeliu našeho Pána Ježíše Krista, a pokud jej odstraníme s cílem dosáhnout větší plodnosti, dopustíme se té nejbizarnější hlouposti. Viděli jsme, jak se díky učení o milosti rozvíjí ušlechtilá mravnost, důsledná poctivost, něžná čistota, a nad to ještě zbožná svatost. Vidíme posvěcení v životě, vidíme pokojnou odevzdálost v hodině utrpení, vidíme radostnou důvěru v předvečer smrti, a to ne v několika málo případech, ale jako obecný projev rozumné víry v učení Písma. Bez přestání žaseme nad tímto posvěcujícím dílem toho dávného evangelia. Ačkoli jsme zvyklí se s ním často setkávat, nikdy neztrácí své kouzlo. Viděli jsme chudé muže a ženy, jak se odevzdávají Kristu a žijí pro něj způsobem, který naše srdce přiměl sklonit se v úctě před Bohem milosti. Říkali jsme si: „Tohle musí být pravé evangelium, když dokáže takto proměňovat lidské životy.“ O morálce jsme nemluvili tolik jako jiní, protože si připomínáme staré přísloví: „Na jednom místě uslyšíš o dobrých skutcích, ale na jiném je uvidíš.“ Mnoho řečí, málo práce. Velký křik svědčí o nemnohém díle. Někteří tak dlouho kázali o dobrých skutcích, až ve farnosti nezbyl skoro žádný slušný člověk, zatímco jiní kázali o milosti a obětavé lásce takovým způsobem, že se z hříšníků stali svatí a svatí byli jako větve obtěžkané ovocem k chvále a slávě Boží. Když jsme viděli úrodu, která vzešla z našeho rozsévání, nebudeme toto osivo měnit podle diktátu této rozmarné doby.

Zejména jsme viděli a vyzkoušeli účinnost Božího slova, když jsme byli u lůžka nemocného. Před několika dny jsem byl s jedním z našich starších, který umíral, a bylo to jako v nebi, když jsem s ním rozmlouval. Na žádné svatbě jsem nikdy neviděl tolik radosti jako v tomto tichém pokoji. Těšil se, že bude brzy s Ježíšem, a měl z té vyhlídky radost. Řekl: „Nemám žádné pochybnosti, žádný mrak, žádné starosti, žádnou nouzi; ba dokonce nemám ani žádné přání. Učení, kterému jsi mě učil, mi sloužilo k životu a nyní mi slouží i k smrti. Spoléhám na Kristovu drahocennou krev, a ta je pro mě pevným základem.“

JAN THEOFIL ELSNER (1717–1782) A JEHO KANCIONÁL

Jaroslav Kernal

Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží. Myslete na to, jak dovršili svůj život, a následujte je ve víře! (Žd 13,7)

Jan Theofil Elsner, potomek českých exulantů, byl kazatel reformovaného sboru českých exulantů v Berlíně. Narodil se v Polsku a pocházel z rodiny, která se hlásila k polské větvi Jednoty bratrské, které však na začátku 18. století už byla přičleněna k reformované církvi. Po studiích v polském Lešně, pruském Berlíně, holandském Leydenu působil nejprve jako učitel na gymnáziu v Lešně, po dvou letech se stal kazatelem Heyersdorfu v Poznaňsku a od roku 1747 byl až do své smrti kazatelem českého reformovaného sboru v Berlíně.

Reformovaný sbor v Berlíně byl jedním ze tří českých exulantských sborů v Berlíně. Kromě tohoto sboru zde byl ještě luterský sbor a sbor ochranovské jednoty bratrské.

Čeští exulanti přicházeli do Berlína od konce roku 1732 a mezi berlínským obyvatelstvem budili hrůzu a velké obavy z budoucnosti. Přicházeli nezvaní, vyplašení, otrhaní a očividně zbídačení. Němečtí měšťané se obávali nedostatku potravin, němečtí nádeníci se obávali o práci. Většina českých exulantů pocházela z venkova ve východních, středních a severních Čechách. Živili se většinou přadláctvím a tkalcovstvím, ale chyběli jim tkalcovské stavy i peníze na přízi, bavlnu nebo len. V roce 1737 přišla z Lužice další vlna exulantů a počet Čechů se zdvojnásobil. Vedle německých starousedlíků, z nichž se někteří snažili zneužít zoufalou situaci exulantů, byli i tací, kteří jim prokazovali své milosrdenství. Pruský král nechal postavit českým exulantům kostel, faru a školu a platil jejich kazatele i učitele. Koncem čtyřicátých let, kdy do Berlína přišel Elsner, byla navzdory přetrvávající chudobě, nejhorší situace zažehnána.

Čeští exulanti opustili svou zemi kvůli svobodě svědomí a vyznání. V Čechách měli někteří z nich mlynáři nebo statkáři, jiní měli alespoň malé hospodářství, ale kvůli poznání Krista a jeho svobodnému uctívání, zanechali všechno za sebou, a navzdory hrozbám přísných, a v té době ještě i krutých trestů, odcházeli ze země, která byla ponořena do temnoty římského náboženství. Byli neskutečně vyhladovělí po Božím slově a nemohli se nasytit biblických výkladů. Zpočátku se scházeli v neděli a o svátcích třikrát, ve všední dny skoro každý den jednou. Některá shromáždění si vedli sami, ale kromě nedělních kázání a opakování kázání očekávali od kazatele nejméně jedno kázání i v týdnu.

Elsner jako vzdělaný kazatel napsal celou řadu knih – česky, německy i latinsky. Vědomě navazoval na Komenského, jehož se stal také významným vydavatelem. Vydával všechny Komenského spisy, a to nejen pro potřeby exulantů, ale také pro potřeby tajných nekatoликů v Čechách, jimž byly tyto Komenského knihy různými způsoby dodávány. O důvodu vydávání těchto knih napsal:

Pobožný Komenius to dobře věděl, že rozptýlení Češi i ze strany náboženství do všelikého pokušení přijdou, a protož on jim rozličné krásné knížky, pravý smysl učení bratrského v sobě obsahující, na světlo vydal, aby v nich jako prubovní kámen i heslo měli, po kterém by mohli poznat, jakého učení se držet ... jeho knížky jsou jako náměstkové jeho do tohoto dnešního dne, kteří nám i po jeho smrti, na jeho místě ukazují, co on, jako biskup české i moravské církve Boží pravověrné za učení měl, a k čemuž se příkladem jeho i ti všichni hlásit mají, kteří pravého učení bratrského milovníci jsou.

Díky Elsnerovi máme dnes celý poklad Komenského spisů a bez jeho úsilí, bychom možná některé z nich (např. Kšaft umírající matky jednoty bratrské) vůbec neznali.

Kromě Komenského spisů se Elsner zasadil také o třetí vydání Kralické Bible v Halle, k němuž došlo v roce 1766. Podle tohoto vydání se potom Kralická Bible tiskla dalších sto let. Díky němu a dalším jemu podobným byla zachována také nádhera našeho jazyka, češtiny, která po Bílé hoře neskutečně upadala a stále více se omezovala

pouze na venkovské obyvatelstvo. Kromě jiného také díky Elsnerovu úsilí měli čeští obrozenci 19. století na čem stavět.

Jak už bylo řečeno, nebyl Elsner jenom vydavatelem spisů jiných autorů, ale byl také sám aktivním autorem. V roce 1748 vydal katechismus pod názvem „Mléko čisté pravdy Boží“. Není bez zajímavosti, že také Komenský vydal o necelých sto let dříve (1651) katechismus, který napsal speciálně pro sbor ve Fulneku, jehož byl správcem a o němž věděl, že ho už nejspíš nespátří. Počítal s tím, že ve Fulneku zůstali věrní křesťané, kteří se nepoddali rekatolizaci a budou potřebovat mléko čisté pravdy Boží. Komenský svůj katechismus vydal bez uvedení svého jména, protože věděl, že jezuité pečlivě sledují všechny jeho spisy, nechal ho vytisknout na slabém papíře, aby zabíral co nejméně místa a mohl být tajně propašován na Moravu. Také Elsnerovy knihy se šířily i mezi nekatolíky v Českém království, ovšem nejvíce je používaly sbory exulantů jak v Prusku, tak i na dalších místech.

K nejvíce rozšířeným knihám pak patří kancionál, který Elsner vydal v roce 1753. Je označován jako poslední bratrský kancionál a dočkal se dalších nejméně dvaadvaceti vydání. Dnes už u nás existuje pouze jeden sbor, který tento kancionál aktivně používá, evangelický sbor v Javorníku. Na titulním listu čteme „Kancionál, to jest kniha žalmů a písní duchovních, od rozličných mužů Božích, bratří českých i jiných složených“. Kancionál navazuje na předchozí Komenského kancionál vydaný v Amsterdamu r. 1659. Z tohoto kancionálu zpívali naši předchůdci ve víře, a to jak v exulantských sborech od Berlína po Zelov, tak i později ve sborech tolerančních po celých Čechách i na Moravě.

Kancionál obsahuje nejenom všech sto padesát žalmů, ale také nepřeborné množství písní a také řadu modliteb. Písně jsou po vzoru bratrských kancionálů řazené tematicky, začínají u věcí podstatných, tedy věcí, které se týkají Boha samotného a víry v něj, jdou přes věci služebné, což jsou písně, které se týkají především církve a Písma, až k věcem případným, tedy k těm, které se týkají událostí v životě křesťana nebo církve, jako je křest, smrt (písně určené k pohřbu), požehnání atd. Každý takový kancionál je v určitém slova smyslu

také systematickou teologií, která je vepsaná do písní. Tyto písně měly sloužit k budování křesťanů, k jejich vzdělávání ve víře a v poznávání Pána Ježíše Krista.

Níže příkládám ukázkou jednak Žalmu 12 a jedné písně o umučení Pána Ježíše Krista. V kancionálu jsou jenom texty písní. Nápěvy se předávaly z generace na generaci, takže leckteré písně bylo možné slyšet v různých variantách. Jak dosvědčují javorničtí křesťané, když jejich předkové chodívali tajně na bohoslužby do Uher, kde tyto písně slyšeli, než došli zpět do Javorníku, obvykle už měla naučená píseň jejich vlastní nápěv nebo alespoň variantu.

Žalm 12 – Slovo Boží proti hříšníkům potěšení

1. Přispěj rychle můj Pane k spomožení,
 neb aj v světě zhynula spravedlnost,
 tvých svatých téměř žádného již není,
 Málo těch, jenž milují upřímnost.

2. Neb toliko lží se zaměstnávají,
 slibně podvodíc jeden druhého,
 falší a lstí, sličnou barvu dávají,
 Vše z původu srdce dvojitého.

3. Ó by vyplenil Pán rty pochlebníků,
 jenž v řečech svých sprostnosti nemají,
 srdcí přímých škodlivých podvodníků,
 kteříž ještě tak pyšně říkají:

4. Zdaž toho dovést sobě neumíme,
 nás aby každý měl ve vážnosti?
 Mámeť jazyk cvičný, kdož se snažíme,
 nám kdo podobná jest výmluvnosti?

5. Však vida Pán svých nátisk a úpění,
 sevřeni že jsou mnohou úzkostí,

dí: Povstanuť již k jejich utěšení,
a udělím jim hojnost milosti.

6. V pravdě jsou čisté tyto řeči Páně,
také i nad stříbro mnohem čistší,
kteréž jest sedmkrát ohněm zprubované,
tak Slovo Páně jestiť nejjistější.

7. Protož Pane ochraňuj lidu svého,
své plně mu zámluvy milostné,
od toho pak národu tak zlostného,
nás vždy ostříhej na časy věčné.

8. Nebť bezbožných sic nikde neubývá,
nadto se v své pýše příliš množí,
když se nevažným lidem propůjčívá,
míst v světě předních, slávy a zboží.

Písně o umučení Páně, č. 114

1. Když mě hříchy sužují, Ježíši, můj Pane,
dej ať si rozvažují, jak si umřel za mne.
Jaks celou tíž hřícha mého,
vzal sám na dřevo kříže, na sebe samého.

2. Toť jest na podivení, kdož se mají pravě:
Pán podstoupil trápení za slouhy nepravé,
sám Bůh pravý vydal sebe
za mne zlořečeného, na smrt hořkou z nebe.

3. Což hříchové a zlosti, sápadí se na mě,
jsem u Boha v milosti, dluh můj jest předivně,
krví Krista zaplacený,
nebojím se, abych byl v peklo pohřžený.

4. Protož srdečně tobě, můj Jezu,
děkuji nyní i v každé době, chvály obětuji,
za tvé hořké umučení,
a za tvou krev nevinnou, z níž jde mé spasení.

5. Tvé umučení, Pane, má mne vzbuzovati,
žádosti hřícha marné, věrně křížovati,
necht' nepřijde v zapomnění,
jakž mnoho koštovalo, mé vysvobození.

6. Dejž mi kříž i hanění, zmužile snášeti,
Bože, k toběť mám zření, mějž mě v své paměti,
dejž mi svět ten zapíratí,
a tak příkladu tvého, vždy následovati.

7. Necht' jiným prokazují, cos ty prokázal mně,
necht' bližní své milují, sloužíc jim upřímně,
bez zisku a pokrytosti
a (jaks ty se prokázal) v čisté milosti.

8. Necht' mě také tvé rány mocně potěšují,
že dojdu v tobě schrány, nech mě ujišťují,
když doufám v tvém zasloužení,
že mne po smrti pojmeš, tváři tvé k spatření. Amen.

VŠECHNO, CO MÁM, JE VLASTNĚ TVÉ

Petr Kulík

Poděkování za úrodu, za 240 let kostela, za 270 let Elsnerova kancionálu. V Javorníku 15. 10. 2023.

Vždyť co jsem já a co je můj lid, že máme možnost takto přinášet dobrovolné dary? Od tebe pochází všechno. Dáváme ti, co jsme přijali z tvých rukou. (1Pa 29,14)

I. Moje!

Milí bratři, milé sestry, naše děti se často rozčilují, když jim někdo bere jejich hračky. S pláčem křičí: To je moje! Přetahují se se sourozenci, nebo s kamarády o autíčko či panenku a my slyšíme ten nervy drásající spor: To je moje. Já jsem to dostal k narozeninám. Ale ty sis taky půjčoval moje hračky. A já jsem ji teď měl první. Ani dospělí lidé se čas od času takovému slovnímu a žel i ručnímu přetahování nevyhnou. Hádky o dědictví po předcích jsou běžné i mezi lidmi, kteří se jinak mají docela rádi. To mělo patřit mně! Já a moje rodina na to máme nárok. Proto občas rodiče či prarodiče, když z tohoto světa odcházejí, kladou na srdce svým potomkům: Hlavně se nehádejte o majetek. Moudrá rada!

Dnešní oddíl z 1. knihy Paralipomenon nás vede k tomu, abychom si připomněli základní princip našeho života. Jak zní? Všechno, co máme, nemáme. Nejsme vlastníci toho, co máme. Jsme pouze správci. A kdo je tím skutečným vlastníkem, když ne my? Bůh je vlastník. Jeho je všechno, co jest. Jemu patří všechno, co existuje. To nám dnes připomíná král David, jak slovem, tak skutkem.

A začíná správně. Ne dobrými a zbožnými slovy, nýbrž skutky. Davida, izraelského krále, nemůžeme řadit mezi kazatele, kteří druhým kážou vodu a sami pijí víno. On nejprve jedná. Až pak o tom, co sám učinil, mluví. Říká, že pro dům Hospodina, tedy pro stavbu Božího

chrámu v Jeruzalémě, který vybuduje jeho syn Šalomoun, vyhradil obrovské bohatství, nesmírné jmění. Jedná se o miliardy, kdybychom dnes chtěli vyčíslit hodnotu zlata, stříbra a drahého kamení, které daroval. A pozor! Nejde jen o majetek ze státní kasy. Jeho slovy:

A jelikož mám v domě svého Boha zalíbení, přidávám pro dům svého Boha i ze svého vlastního jmění zlato a stříbro navíc k tomu všemu, co jsem připravil pro svatyni: tři tisíce talentů ofírského zlata, sedm tisíc talentů přetaveného stříbra k obložení stěn domu, pro různé věci ze zlata a pro různé věci ze stříbra, pro veškeré dílo vyráběné řemeslníky. Kdo by chtěl dnes něco ze svého dobrovolně obětovat pro Hospodina?“ (1Pa 29,3–5)

David dává ze svého. A opravdu hodně! Obrovské bohatství! Nenechává to všechno svému synovi Šalomounovi do začátků. On si přeje, aby jeho bohatství posloužilo k stavbě chrámu Hospodina, Boha celého Izraele. Tak moc mu záleží na tom, aby dům Boží byl honosný a nádherný. Aby se chrám stal důstojným prostorem, v kterém bude přebývat Boží sláva. A k podobně velkorysým darům vyzývá všechny velmože své doby. Aby následovali jeho příklad.

II. Já chci dát

A teď: Proč to dělá? Na tuto jednoduchou otázku můžeme odpovědět několika způsoby. Za prvé: Protože chce. David chce věnovat hodně. A tak věnuje veliké bohatství. Nikdo ho k tomu nenutí. Nikdo ho k tomu netlačí. Neslyšíme nic o tom, že by mu jeho rádcové radili, aby šel příkladem. Nevíme nic o tom, že by zvažoval každý kousíček zlata, zda to už stačí, nebo zda ještě musí něco přihodit. Dokonce ani neslyšíme, že by se chtěl předvádět před lidmi. Že by na stará kolena uspořádal velké divadelní představení, za které ho obyčejní lidé vynesou rovnou do nebes. A nakonec: Nikde není ani zmínka o tom, že by David za pár dní litoval, že toho dal tolik. On chtěl být velkorysý. On chtěl dát hodně. K tomu se zcela svobodně rozhodl.

A jeho jednání spustilo lavinu. Následovali ho nejprve velmoži Izraele. A nakonec i prostý lid, který zřejmě moc zlata ani drahého kamení neměl. Ale dávali, co mohli. Od srdce. Slovy krále Davida:

Poznal jsem, můj Bože, že ty zkoumáš srdce a že máš zalíbení v přímosti. Přinesl jsem všechny tyto dobrovolné dary z přímého srdce. A nyní vidím, jak radostně ti přináší dobrovolné dary tvůj lid, který je zde. (1Pa 29,17)

Bratři a sestry, toto je biblický princip dávání. Svobodné rozhodnutí dát ze svého na věci Boží. Svobodné rozhodnutí vycházející z přímého srdce. Tedy ze srdce, které není pokroucené žádnými postranními úmysly, ani předváděním se před lidmi. Ze srdce, které není ubito donucováním, nátlakem či výhrůzkami.

Apoštol Pavel připomíná křesťanům v Korintu:

Vždyť kdo skoupě rozsévá, bude také skoupě sklízet, a kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet. Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí ani z donucení; vždyť ‚radostného dárce miluje Bůh‘. (2K 9,6–7)

Bratři a sestry, když přispíváme třeba na tento náš kostel, který z Boží milosti v Javorníku stojí už 240 let, nebo když finančně pomáháme lidem kolem nás, kteří se ocitli v nouzi, čiňme tak vždycky svobodně a radostně. Nikdy z donucení. Nikdy s nechutí. Nikdy pro vlastní slávu. Nikdy proto, aby si nás druzí lidé zapamatovali a vážili. Písmo nám nikde neříká, kolik přesně bychom měli dávat z toho, co máme. Ale připomíná nám, že křesťanská vděčnost nemá být pouze slyšet. Že křesťanská vděčnost se dá vyčíslit i spočítat.

III. Mně nic nepatří

Zpátky k té otázce: Proč to David dělá? Proč věnuje tak veliké bohatství na stavbu chrámu? Protože si dobře uvědomuje, že na tomto světě mu nepatří vůbec nic. Vůbec nic na tomto světě není vlastně jeho. Všechno, co má, nemá. Všechno, co vlastní, vlastně nevlastní. On je správcem toho, co mu Bůh svěřil. Někomu Bůh svěřil obrovské bohatství, tak jako králi Davidovi. Jinému trochu méně, tak jako těm velmožům. A dalšímu mnohem, mnohem méně, tak jako prostému lidu, o kterém dnes také Písmo vypráví. Lišíme se v tom, kolik máme. Ale nelišíme se v tom základu: Že nic z toho, co máme, není naše. Všechno, co máme, patří Bohu. Je to jeho. A toto vědomí prostupuje celou tou krásnou modlitbou starého krále Davida.

I dobrořečil David Hospodinu před zraky celého shromáždění.

Řekl: „Požehnán jsi, Hospodine, Bože Izraele, našeho otce, od věků až na věky. Hospodine, tvá je velikost a bohatýrská síla, skvělost, stálost a velebnost, všechno, co je na nebi a na zemi, je tvé. Hospodine, tvé je království, ty jsi vyvýšen nade vším jako hlava. Bohatství a sláva pocházejí od tebe, ty panuješ nade vším, máš v rukou moc a bohatýrskou sílu, vyvýšení a utvrzení všeho je v tvých rukou. Nyní, Bože náš, vzdáváme ti chválu a oslavujeme tvé skvělé jméno. Vždyť co jsem já a co je můj lid, že máme možnost takto přinášet dobrovolné dary? Od tebe pochází všechno. Dáváme ti, co jsme přijali z tvých rukou. My jsme před tebou jen hosté a příchozí jako všichni naši otcové. Naše dny na zemi jsou jako stín a naděje není. Hospodine, Bože náš, všechno toto množství, jež jsme připravili, abychom vybudovali dům tobě, tvému svatému jménu, pochází z tvé ruky. Tobě patří všechno.“ (1Pa 29,10–16)

Co tedy Hospodin vlastní? Co patří Bohu? Všechno! Všechno, co je na nebi i na zemi. To za prvé. Vždyť on je Stvořitel veškerenstva. Davido království, to za druhé. Vždyť on sám si Davida vyvolil a povolal. Dal mu sílu, moudrost i odvahu k tomu, aby se David stal králem, který na trůnu vytrval celých 40 let. Všechny přírodní zdroje jsou součástí Božího stvoření. Nepatří jednotlivcům, nepatří státům a už vůbec ne těm, kteří zrovna stojí v jejich čele. Zlato, stříbro, také ropa, zemní plyn a další části nerostného bohatství planety Země, a také pitná voda patří Stvořiteli. I my sami mu patříme. Jsme tvory, jejichž život si Bůh přál. Kdyby si nepřál, abychom byli, nebyli bychom. Od prvního nádechu do posledního výdechu patříme Hospodinu. Od těch tisíců na našich kontech až po poslední korunu v peněžence, to všechno patří Hospodinu. Každý rohlík, který ve spěchu zhltneme. A každý řízek, na kterém si v neděli s rodinou pochutnáme. Naše síla, naše vůle, naše zdraví, naše vytrvalost, naše oči, naše uši, naše chuťové buňky, naše ruce i nohy, naše břicho: Všechno patří Hospodinu. A když my, pak také i naši blízcí mu náleží. I ti vzdálení. Lidé, které milujeme a za které bychom snad byli ochotni položit i svůj vlastní život. I lidé, u kterých bychom si někdy přáli, aby se nikdy nenarodili. Ale oni se narodili.

A žijí z milosti Boží jako my ostatní. Ať už to ví, nebo neví, ať už jsou pro, nebo proti, patří Bohu.

Pokora, bratři a sestry. Pokora vycházející z přímého srdce vede Davidova slova, kterými oslavuje Hospodina. Velikého Hospodina oplývajícího bohatýrskou silou, skvělostí, stálostí, velebností a svatostí. David vlastně pochopil, že i tuto jedinečnou příležitost dát ze svého Bohu veliký dar mu umožnil Bůh sám.

Vždyť co jsem já a co je můj lid, že máme možnost takto přinášet dobrovolné dary? Od tebe pochází všechno. Dáváme ti, co jsme přijali z tvých rukou. (1Pa 29,14)

Doslova: Dáváme ti z tvých rukou. Tobě, Bože, dáváme to, co ve svých rukách nemáme. Protože to, co máme, máš ve svých rukách ty sám. Z tvé štědré ruky bereme a do tvé štědré ruky zase vracíme. To všechno bylo tvé. To všechno je tvé. To všechno bude tvé.

Bratři a sestry, žilo by se nám lehčeji, kdybychom se v životě probjovali k takovým postojům víry jako král David. Spousta úzkostí, také mnoho zklamání, hořkosti a hněvu by nám nekřížily cestu do Božího království.

Apoštol Pavel říká:

Ať svět nebo život nebo smrt, přítomnost nebo budoucnost, všechno je vaše, vy však jste Kristovi a Kristus je Boží. (1K 3,22–23)

IV. Už zde dlouho nebudu

A do třetice stejná otázka: Proč to David dělá? Proč dává tolik? Protože ví, že už zde dlouho nebude. Přirovnává svůj život k putujícímu stínu, který se nezastaví. Stejně jako jeho otcové, na které s láskou vzpomíná, i on putuje jako cizinec a přistěhovalec po tomto světě. A ve srovnání s věčným Hospodinem jeho život je opravdu podobný stínu. Byť je o Davidovi řečeno, že odešel k otcům stár a sytý dnů (1Pa 23,1), i jeho život je jako stín, který se přes den pohybuje, aby ho na konci dne pohltila tma. A v jeho životě se už zešeřilo. Už se stmívá. Tma se blíží. A proto mu velice záleží na jedné věci: Aby sláva Hospodina, jeho Boha byla přítomná v jeho zemi i poté, co on bude z tohoto světa odvolán. Aby měl Hospodin důstojné místo pro své přebývání

uprostřed svého lidu. A to po generace! Proto chce dát tolik. A proto tolik dává.

A Hospodin tímto darem vycházejícím z přímého srdce nepohrdl. Stejně jako nepohrdl dary z rukou velmožů Izraele, ani dary těch nejchudších obyvatel. Přebýval v Šalomounově chrámu. A poté v mnohem menším chrámu, postaveném za Ezdráše, když se Židé vrátili z babylónského exilu. A nakonec se rozhodl přebývat mezi námi v Ježíši Kristu. Tento věčný, mocný, nezničitelný Bůh se stal kvůli jednomu každému z nás člověkem v Ježíši Kristu. Proč? Z mnoha důvodů! Třeba proto, aby naše srdce pokřivené hříchem napřímil. Nebo také proto, aby nás, poutníky a cizince, jednou přivítal v království světla, až projdeme životem jako putující stín. A určitě také proto, abychom byli vděční i štědrí zároveň. Abychom žili ku prospěchu lidí kolem nás. A také k Boží slávě. Slovy apoštola:

Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jež máte od Boha? Nepatříte sami sobě! Bylo za vás zapláceno výkupné. Proto svým tělem oslavujte Boha. (1K 6,19–20)

V. Tři stupně vděčnosti, kterou dnes prožíváme

Milí bratři, milé sestry, milí přátelé v Kristu, sám Bůh nás dnes vede k vděčnosti za všechny ty naše předky, kteří tento kostel stavěli k oslavě Hospodina. Za všechny naše předky, kteří se o náš kostel starali před námi. Odešli a sebou si nevzali ani kus omítky z tohoto kostela. Ani třísku z těchto starých lavic. Ani nemuseli! Vždyť důvěřovali Hospodinu, že pro ně přichystal dědictví nehynoucí, neposkvřené a nevadnoucí v nebesích (1Pt 1,4). Toto dědictví, o kterém zde v kostele se ujišťovali neděli co neděli, obdrželi nikoli na základě svých příkladných životů, nýbrž z veliké milosti Ježíše Krista. My jsme vděční za to, že z plných plic společně zpívali z Elsnerova kancionálu, že Bohu přinášeli oběti díky svými ústy. Možná někdo z vašich předků byl pohřben s Elsnerovým kancionálem na prsou, nevím. Ale do Božího království si ho nevzal. To však neznamená, že by před Božím trůnem nezpívali dnem i nocí píseň těch, kteří umyli svá roucha v Beránkově krvi.

Viděl jsem jakoby jiskřící moře, planoucí ohněm, a viděl jsem ty, kteří zvítězili nad dravou šelmou, nesklonili se před jejím obrazem a nenechali se označit číslicí jejího jména. Stáli na tom jiskřícím moři, měli Boží loutny a zpívali píseň Božího služebníka Mojžíše a píseň Beránkovu: „Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí; spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů. Kdo by se nebál tebe, Pane, a nevzdal slávu tvému jménu, neboť ty jediný jsi Svatý; všechny národy přijdou a skloní se před tebou, neboť tvé spravedlivé soudy vyšly najevo.“ (Zj 15,2–4)

A tak bych rád tu naši vděčnost dnes odstupňoval. Jsme Bohu vděční za tento kostel, pod jehož střechou se konají bohoslužby bez mála čtvrt tisíciletí. Jsme vděční za Elsnerův kancionál, který poprvé vyšel dokonce třicet let před stavbou tohoto kostela. Ale ještě více jsme vděční za krev, slzy a pot našich předků, kteří – ač sami chudí – s velkým odhodláním vybudovali tento kostel. Sami si museli od svých úst odtrhnout něco z toho, co jim Bůh z milosti dal. Jsme vděční za jejich umění, vytrvalost a sílu, kterou do toho díla vložili. Jsme vděční i těm, kteří se o tento kostel starali, ať už přímo, či nepřímo, tedy formou finanční podpory. Jsme také mnohem více vděční za všechny ty hlasy našich předků, které neděli co neděli zněly zde v kostele k slávě Boží.

Ale úplně nejvíce jsme vděční našemu Bohu, jehož věrnost trvá z pokolení do pokolení. Našemu Bohu, který vedl naše předky k životu víry. A vede i nás. A povede i naše potomky. Dokud nás všechny neshromáždí u sebe. Tedy ve svém království, kde kostelů už zapotřebí nebude. Protože chrámem bude Pán Bůh všemohoucí a Beránek (Zj 21,22). Ve svém království, kde už ke zpěvu nebude třeba ani tištěného Elsnerova kancionálu. Tam to půjde samo. Od srdce. A bez písemné nápovědy. Jak píše Jan:

A od trůnu zazněl hlas: „Zpívejte Bohu našemu všichni jeho služebníci, kteří se ho bojíte, malí i velicí.“ A slyšel jsem zpěv jakoby ohromného zástupu, jako hukot množství vod a jako dunění hromu: „Haleluja, ujal se vlády Pán Bůh náš všemohoucí.“ (Zj 19,5–6)

Amen.

V NĚM ŽIJEME, POHYBUJEME SE, JSME

Jan Karafiát

„Neboť v něm žijeme, pohybujeme se, jsme“, jak to říkají i někteří z vašich básníků: „Vždyť jsme jeho děti.“ (Sk 17,28)

A když to, milí přátelé v Kristu, slyší učený světský člověk, tak mi řekne, že je to čirý panteismus, co tu kážu. Nemyslete si, že mne odstrašíte cizími slovy. Jestli to zde je panteismus, pak jen, aby ho bylo víc! Dřevo není Pán Bůh, ale že dřevo povídá o Pánu Bohu, to máte pravdu. A mně nejde o dřevo ani o cedry, a mně nejde o kámen, ani o ten, ve kterém je zlato, ale vy jste lidé, a vy jste na to, aby Pán Bůh ve vás přebýval. Otevřete si, prosím, 2. Petrův 1,4: „Tím nám daroval vzácná a převeliká zaslíbení, abyste se tak stali účastnými božské přirozenosti.“ Tu to máte: „Abyste se tak stali účastnými božské přirozenosti.“ A podívejte se do Ef 3,17: „Aby Kristus skrze víru přebýval ve vašich srdcích.“ Chcete-li to nazývat panteismem, dobře, já na to přistoupím, ale nenazývám to tak. Pán Ježíš nám praví: „Zůstaňte ve mně“, a jestli to pochopíte, tak se nebudete starat o to, jak to druzí nazývají.

Co povídá náš text: „Neboť v něm žijeme, pohybujeme se, jsme“, jak to říkají i někteří z vašich básníků: „Vždyť jsme jeho děti.“ Na to všechno dojde, ale tou Boží zřízenou cestou.

Rád bych předkládal čtvero věcí, které mne těší, a které by se hodily i vám, kdyby se vás Pán Bůh dotkl svým Duchem. To první mi zní:

I. Bůh je

Tu jest Pán Bůh — o tom není pochyby — a tu jsem já. A jestli to cítím nebo necítím, Pán Bůh tu jest. Kdybych toho mohl dosáhnout, abych měl k Pánu ten pravý poměr, jaký mám mít! Že věříte, že je Bůh, to není nic zvláštního, nic extra. To jste na omylu, když si myslíte, že se člověk narodí s nevěrou! Narodili jsme se jako tělo z těla, a nemůžeme za to, ale nepřinášíme s sebou nevěru. Pán Bůh nám všem dal zdravý rozum,

a zdravý rozum každému říká: „To není možné, abych se tu ocitl náhodou, to není možné, aby se tu tento důmyslný vesmír objevil náhodou!

To tedy není něco extra, když věříš, že je Bůh. Ale teď považ, že jsi tělo a nedáš si říci a jdeš za skutky těla a ono se ukáže, že je v tobě ještě něco víc než jen tělo: ozve se svědomí, takový hlásek, který povídá: „Ty nemáš ten správný vztah s tím, kdo tě stvořil.“ Každý máte svědomí ve své duši. Ne, nemůžete popírat Pána Boha.

Ale teď si nedáte říct a začnete všichni říkat: „Není, není Pán Bůh!“ Proč? Protože si to tak přejete, aby Pána Boha nebylo. Ale to také není nic nového, jenže to Slovo Boží vyjadřuje svým způsobem. Otevřete si, prosím, Žalm 14,1 (KRAL): „Blázen říká v srdci svém: ‚Není Boha.‘“ „Blázen!“ To je člověk, klen nemá zdravý rozum. A teď si musíte dát říct, že když se ve Slově Božím řekne „blázen“, řekne se tak tomu, který není pobožný. Ano, tak to je: Bezbožný člověk si přeje, aby nebylo Boha. Jenže to tvé přání nepovídá, že to tak je. On zde je.

Ale přestavte si, že si přejete mít s ním ten pravý vztah. To jste si sami jistě nedali. Kdyby ten hlas byl sebe mdlejší, to je něco neskonale vzácného. To je z Ducha svatého. A tu se vám najde takový pohanský poeta Aratus a ten vám řekne: „My jsme jeho rodina!“ Ale sám z jeho rodiny není. To nemá sám ze sebe. To je z Ducha svatého. Jak jinak by mohl takový Bileám takové věci zvěstovat lidu Božímu?

Apoštol Pavel patrně čítával Arata řecky a schvaloval to, co pravil. Jen důvěřuj tomu, který ti to přání do srdce dal! Žádný si nedovede dát přání, aby měl s Pánem Bohem krásný vztah! Nemusí při tom dojít na vaši konfesi anebo na jméno „církve reformovaná“, ale na to, co vám kážu, dojít musí. Rozumí se, že je to ta nejlepší věc, kterou vám na světě připravuje. On umřel pro hříchy světa na dřevě kříže, a uvedl do pořádku všechno. Hřích je zahlazen a vy jste jeho děti, synové a dcery. Nejste hosté a příchozí, jste domácí Boží, jste z Boží rodiny. A teď dojde na každou literu našeho textu: „V něm žijeme, pohybujeme se, jsme. Vždyť jsme jeho děti.“

II. Bůh všechno udržuje

Zvláštní věc: Všechny ty přirozené věci, všechnen ten přirozený život způsobil a udržuje a tak mu to chodí, že ty, člověče Boží, nepotřebuješ

se ničeho strachovat a lekat. Nic není proti tobě na světě! Jemu se to líbí, když mu důvěřuješ. On nám přeje; všechno, co tu je, je ve váš prospěch.

A já nejdřív vyřeším konec: Abychom se nelekali smrti. Smrt je právě tak dobře promyšlena jako počátek. Ten počátek nebyl na to, aby ti bylo hůře. Máš toho tolik, kolik ti dal, a tolik s tím pořídíš, kolik máš pořídít, a nic víc. Podívejte se do Lukáše 12,25: „Kdo z vás může jen o píd' prodloužit svůj život, bude-li se znepokojovat?“ Jak je dlouhý? Tak, jak si to Pán Bůh přeje. A kolik má vlasů kdo na hlavě? Kolik si Pán Bůh přeje. Z něho je všechno.

Ale jak se nemám bát, když vidím, že lidé dovedou radu Boží zrušit?! To jste na omylu. Co pořídí kdo na světě, když ruší radu Boží? Pořídí to, co Pán Bůh zamýšlel. – „Ano, ale proti člověku svedou lidé mnoho!“ To se ti jen zdá. Proti Božím plánům lidé nic nesvedou, protože Pán Bůh má se mnou plány, a já na těch Božích plánech tak rád přestávám.

Vy nešlechetní lidé to dnes slyšíte a řeknete: „My to dnes uděláme všechno naschvál jinak!“ Tak dobře! Jděte po Praze a páchejte všemnu nešlechetnost. „Ještě máte něco vykonat?“ – „Ne, už je toho dost!“ Podívejte se: Zde je kniha Boží a zde je datum 27. února v Praze 1910. A teď je tam tvé jméno a u toho jména: Ten dnes dělá tohle a dostane tuto odplatu.

III. Všechno duchovní pochází od Boha

A právě tak se to má s tím duchovním. Všechno duchovní pochází z něho samého. On to uložil a velice krásně mu na to všechno dochází. Duchovně jste jím živi, v něm se hýbete, v něm i trváte. Tak se to má. On to má všechno na starosti. Světský člověk řekne: „Já o duchovním světě nic nevím.“ Dobře. Ale z toho nevyplývá, že duchovní svět není.

Když přijde nebeský Pán a řekne: „Vy musíte být duchovní lidé“ a když to slyší ten Aristoteles, tak řekne: „Quod non“ a nechce o tom slyšet. A když to slyší Cicero, který překládal v mládí Arata, jako filosof řekne: „Ani mně nemluv o novém narození! Já se nepotřebuji znovuzrodit. To je jen pro vás!“ To je rozum, tak mluví každý přirozený člověk. Ale ten milý Nikodém, když to slyší, tak je celý udivený jako ten, který si to přeje. A Pán Ježíš to pro něj zařídil. A kde na to dochází, je to vždycky z Ducha svatého. On to dělá všechno. A každému z vás se začne zjevovat to tajemství Boží. On vám chce dát sebe. Tak miluje člověka, že přišel v lidském těle. Až

na smrt mne miloval. To je jádro, skryté pro toho, komu je to skryto, a potěšení tomu, komu je to zjevné.

On začal a nyní tě vede dál. „Zůstaňte ve mně!“ „Zůstaňte ve mně!“ Řeknete si, to je panteismus. To je vaše věc. Má věc je, abych to žil a vykládal tomu, pro koho to je, ne, abych to vnucoval, pro koho to není. To přirozené je z něho, a všechno to duchovní je z něho, a máme mu ve všem důvěřovat.

IV. Mimo Boha není duchovní život

Když je to tak, tak je to tak, a jinak ne. A když si myslíte, že to je jinak, pak jste na omylu. Ztratíte všechn duchovní život, když se uhnete od toho jeho pořádku. Jestli je pravda, co vám vykládám, tím je řečeno, že to ostatní je nepravda. Vy že nepotřebujete čistý vzduch a že se nepotřebujete vyspat, a také že jste zdraví? „Rozum vás opustil!“ Všechna nemoc je úchylka od Božích řádů.

A tak mravně. Vy si myslíte, že se nepotřebujete vázat na řády Božích mravů a že bude dobře? Vy si myslíte, že smíte být neuctiví k otci, a že to také bude dobře dopadat? Nu, to se podíváme! Vždyť se to všechno vymstí! A vy si myslíte, že vám duchovní život krásně pokvete, když si dovolíte učinit úchylku od Božích řádů? Zarmoutíte Ducha svatého a to znamená konec. Snad budete ještě dělat zázračné věci a slavné věci, ale Boží Duch už od vás odstoupil. Když světská církev zarmoutila Ducha svatého, začala dělat nádherné bohoslužby. Ale to všechno již pohané dávno měli. Řekové měli svá mystéria. To bylo něco velkého. Ano, to dovedete pořádit: zábavu pro světského člověka.

A teď se podívejte, co se děje v církvi reformované: evangelium se ztrácí, ale zábavy se pořídily, aby to bylo podle vkusu světského člověka! Co to znamená? Konec duchovního života! Ty můžeš jít při těch věcech jen dolů. Duchovně se to poddá jen tou Boží zřízenou cestou.

Já jsem hotov. Ty jsi povolán, abys to měl na světě převzácné, ale jen tak, jak to On dopodrobna promyslí. Ryba musí být ve vodě, červ v prachu, jestli má být živ, a já musím být v Kristu. „Zůstaňte ve mně!“ A nezůstanete-li v něm, ani to přirozené vám nepokvete! „„Neboť v něm žijeme, pohybujeme se, jsme“, jak to říkají i někteří z vašich básníků: „Vždyť jsme jeho děti.““ Amen.

Kázáno 27. února 1910.

SPOLEČNÁ MODLITBA

Jaroslav Kernal

Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkůvzdání... (1Tm 2,1)

Pavlovy dopisy Timoteovi (a stejně tak list Titovi) jsou určeny nejenom jemu samotnému, ale skrze Timotea také církvi, v případě Timotea církvi v Efezu, v případě Tita církvi na Krétě a v obou případech církvi obecně, tedy i nám. Církvev je hlavním příjemcem těchto listů. Na začátku druhé kapitoly prvního listu Timoteovi volá Pavel církvev k modlitbám. A důraz je tam položený na prvním místě na církvev nikoliv na jednotlivé křesťany. Mluví o společné modlitbě Božího lidu – podívejte se do osmého verše:

*Chci tedy, aby se muži všude ve **shromáždění** modlili, pozvedající ruce v čistotě, bez hněvu a hádek. (1Tm 2,8)*

Modlitba ve shromáždění musí být prioritou mužů. Když se církvev shromáždí, je zodpovědností bratrů, aby se modlili. Ženy nejsou z modlitby vyloučeny – např. 1. Korintským 11 mluví o modlitbách žen. Podobně v 1. Timoteovi v páté kapitole, když se mluví o osamělých vdovách, říká Pavel, že vdova, která má být podporovaná sborem, je takovou ženou, která doufá v Boha a „oddává se vytrvale prosbám a modlitbám ve dne i v noci“ (1Tm 5,5). To sice mluví více o soukromých modlitbách, ale ženy se vždy účastnily také společných shromáždění církvev a modlily se.

Ve druhé polovině druhé kapitoly vidíme, že Boží slovo zakazuje ženám ve shromáždění učit muže, ale nikde jim nezakazuje modlit se. Když učedníci čekali na vylití Ducha svatého v Jeruzalémě „ti všichni se svorně a vytrvale modlili spolu se ženami, s Marií, matkou Ježíšovou, a s jeho bratry“ (Sk 1,14).

Jak vypadala tato společná modlitba? Něco nám může napovědět první list do Korintu, kde Pavel napravuje špatnou praxi v používání duchovních darů. Ve čtrnácté kapitole mluví o daru jazyků, který byl

přítomný v první církvi. Konkrétně mluví o modlitbě v jazycích, o modlitbě ve shromáždění, kde jsou přítomni další lidé a jeden se modlí v jazycích – a Pavel v tom oddíle zdůrazňuje, že modlitba v jazycích musí mít také výklad. Pokud tomu tak není, má ten člověk, který byl takto obdarován mlčet. A vysvětluje proč:

Neboť kdybys dobrořečil jen duchem, jak by mohl přítomný prostý člověk k tvému díkůvzdání říci „Amen“, když neví, co říkáš? (1K 14,16 ČSP)

Je tady princip, který platí úplně stejně o všech modlitbách. Když se shromažďujeme, máme se společně modlit a máme se modlit jednomyslně. V praxi to vypadá tak, že jeden člověk se modlí nahlas a srozumitelně, a modlí se tak, aby ostatní mohli vyjádřit svůj souhlas s jeho modlitbou svým „Amen“ („Stañ se“ nebo „budiž“). Je to vyjádření souhlasu, kdy jsme shromážděni jako tělo Kristovo, a já svým „amen“ říkám, že cele stojím za tím, co v modlitbě říká můj bratr nebo sestra v Kristu a stvrzuji to. Je to jako kdybych se sám tuto modlitbu modlil. Když se církev shromažďuje, Bůh je uprostřed svého lidu. Bůh s námi samozřejmě je i tehdy, když jsme sami doma, je s námi i v práci mezi nevěřícími lidmi, je s námi neustále. Zapečetil nás svým Duchem a ten s námi bude navěky. Ale když se shromažďujeme, Bůh s námi jedná ještě jiným způsobem. Shromážděná církev vyjadřuje realitu společenství, vyjadřuje realitu Kristova těla, ukazuje na jednotu těla, které se podřizuje své hlavě – Kristu. A Bůh dává zvláštní zaslíbení pro společné modlitby:

Opět vám pravím, shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich. (Mt 18,19–20)

Kristus je vyvýšen a oslaven, když se dva a více učedníků modlí v jeho jménu. Proto se máme modlit, když se shromažďujeme.

Ještě poslední věc, která se týká modlitbě obecně – modlitba je něco, co se musíme učit. Jak osobní modlitba, kdy trávíme čas sami s Bohem zavření ve své komůrce, tak společná modlitba. Nic z toho nejde bez učení. Kromě Krista se nenarodil nikdo, kdo by se od narození uměl modlit a nemusel se to učit. Učedníci se museli učit modlitbě!

Jednou se Ježíš na nějakém skrytém místě modlil; když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: ‚Pane, nauč nás modlit se, jako tomu učil své učedníky i Jan.‘ (Lk 11,1)

A všimněte si, že se znovu jedná o společnou modlitbu – nauč nás modlit se. A když je potom učí modlit se, vede je k tomu, aby říkali Otče náš a odpusť nám... Zdravá církev je církví, která učí modlit se a která se společně také modlí.

Církev se společně modlí Boží slovo. Jedním z nejsilnějších případů toho, kdy se církev modlí Boží slovo, je chvíle, kdy byli Petr a Jan propuštěni židovskou radou a bylo jim zakázáno dál kázat Krista (Sk 4,23nn). Bratři oznámili církvi, co se stalo. A když to církev slyšela, obrátila se rovnou k Bohu – a modlili se Boží slovo (Ž 2). Společně obrátili k Bohu a volali k němu jedním hlasem, jednou myslí. Vzali Boží slovo, aplikovali ho do konkrétní situace, ve které se nacházeli a modlili se ho. To je něco, co se musíme učit.

Zakázali jim kázat Krista. Proto šli do Žalmu 2, kde se mluví o vzpouře proti Bohu a proti jeho Mesiáši. Oslovují Boha, stvořitele nebe i země, vládce lidských životů, mluví k tomu, který má v ruce lidská srdce a srdce králů naklání, jak se mu zlíbí (Př 21,1). Vědí, ke komu se modlí, a vědí, co se modlí a za co se modlí. Modlí se jednomyslně. Modlí se k Bohu, který je svrchovaný a vládne.

A oni se k němu obracejí s jeho vlastním Slovem. Bůh nám dal své Slovo, Bibli, abychom ho přijali a uchovávali ho ve svém srdci a ve své mysli, aby to Slovo přebývalo v našich životech (Ko 3,16). Aby to tak bylo, musíme Boží slovo číst, studovat, učit se ho zpaměti, rozjímat o něm a poslouchat ho. Jinak v nás nebude přebývat. A zdá se, že Boha těší, když k němu jeho děti volají jeho vlastní Slovo, když Boží děti používají Písmo, aby volali ke svému nebeskému Otci. Církev tady cituje slova druhého žalmu a aplikuje je na konkrétní situaci. Abychom něco takového mohli udělat, musíme přebývat ve Slově, musíme ho promýšlet a rozjímat nad ním. A současně jdou tito první křesťané také k jasné aplikaci, která ukazuje, že dobře rozuměli evangelium, že mu rozuměli úplně stejně, jako Petr a Jan ve v. 19 a 20 – zakázali nám kázat evangelium, tak nám dej Bože sílu, abychom ho kázali odhodlaně a s odvahou, se vší smělostí, svobodně a směle.

VÝZVA JMÉNEM „WOKE“

Mostyn Roberts

Jak by měli křesťané reagovat na ideologii „woke“ [čti „vouk“] (toto slovo používám spíše jako volné označení kulturního vyjádření „kritické rasové teorie“ a tzv. „kulturního marxismu“)? Tento relativně nový způsob myšlení zaplavuje společnost a je hrozbou nejen pro sekulární kulturu zrozenou osvícenstvím, ale i pro církve.

Proti hnutí „woke“ povstávají ateisté na obranu vědy a racionality, zatímco křesťané bojují proti ohrožení (nebo předpokládanému ohrožení) křesťanských svobod a křesťanského učení.

Křesťané by měli být znepokojeni oprávněně, i když se musíme vždy ujistit, že hájíme evangelium, nikoliv osvícenskou kulturu, a můžeme se také ptát, zda je všechno ve „woke“ hrozbou nebo nežádoucím jevem?

Porozumět novým způsobům myšlení není snadné. Užitečné historické přehledy a analýzy poskytli zesnulý Melvin Tinker (*That Hideous Strength: A Deeper Look at How the West Was Lost* [Skrytá síla: Hlubší pohled na to, jak byl Západ ztracen], EP 2020) a Sharon Jamesová (*The Lies We Are Told, The Truth We Must Hold* [Lži, které nám říkají, pravda, které se musíme držet], Christian Focus 2022).

Zde se omezím na identifikaci některých stavebních kamenů tohoto myšlenkového systému a pokusím se ukázat, jak spolu souvisejí.

Kde lze nalézt pravdu?

Začněme na známém území, jímž je relativismus. Představme si, že žádná pravda neexistuje. Nebo pokud existuje, že se k ní nelze dostat. Konkrétně neexistuje žádný velký příběh, který by vysvětloval realitu – to znamená, že neexistuje žádný „metanarativ“. Jakýkoli pokus o jeho konstrukci je považován za utlačující a je třeba ho odmítnout. To je dostatečně známé z desetiletí postmodernismu. Již zde si všimnete vnitřního rozporu, protože tvrzení, že „neexistuje žádný metanarativ“, je samo o sobě metanarativem. Novou „absolutní“ pravdou je, že

žádná absolutní pravda neexistuje. Takových protimluvů je v postmodernismu i ve „woke“ spousta.

Nemůžeme však žít bez nějakého vůdčího příběhu našeho života, takže pokud odmítáme „příběhy“ jiných lidí, nevyhnutelně si vymýšlíme pravdu sami pro sebe. Pravda se stává pouhou konstrukcí. Tvrdí se dokonce, že samotná myšlenka objektivní pravdy je konstrukcí.

Dokonce i věda, pokud předpokládá objektivní pravdu, je považována za západní konstrukt a v dějové linii kritické teorie se stává hrozbou pro utlačované skupiny. Základní námitka se týká nároku na objektivitu a univerzálnost pravdy, které jsou považovány za západní, bílé, kolonialistické hodnoty.

To vede k tvrzením, jako je například to, že výuka matematiky je projevem sexismu a rasismu (viz *Cynical Theories* [Cynické teorie], Helen Pluckrose a James Lindsay). Oxfordská univerzita z podobných důvodů změnila své „kolonialistické“ osnovy výuky hudby (viz *Válka na Západě*, Douglas Murray).

Pravda je pravdou vaší skupiny obětí

Pravda je považována za „vykonstruovanou“ jazykem, protože „pravdy“ vyslovujeme a vytváříme si přitom své vlastní minipříběhy. Jazyk je tedy mocný nástroj.

Co je však zdrojem našich minipříběhů? Zde se jako vysvětlující teorie nabízí marxistické téma třídního boje. V tomto boji však již nejde o socioekonomické třídy (proletariát versus buržoazie), ale o jiné skupiny s různým stupněm moci ve společnosti. Ústřední roli hraje skupina. Moje pravda je pravdou mé skupiny.

Nepřítelem je jedna velká mocenská skupina – představte si velký kruh nad čarou – je to skupina bílých heterosexuálních mužů, patriarchát. Je to skupina, která sice byla v dějinách početně menšinová, ale přesto tvořila dějiny, ovládala metanarativ Západu a díky imperialismu i velkou část zbytku světa.

To je skupina, která má moc, utlačovatel. Pokud jde o náboženské skupiny, křesťanství je nedílnou součástí utlačující skupiny, ostatní náboženství obecně patří mezi utlačované.

A co zbytek světa? Představte si řadu kruhů pod čarou. Tyto skupiny jsou utlačované: ženy – větší skupina než muži, rozhodně než bílí heterosexuální muži, ale utlačované na celém světě od nepaměti, dále černoši, barevní, homosexuálové, transsexuálové, postižení, dokonce i tlustí lidé jsou skupinou obětí.

Všechny tyto skupiny jsou vykreslovány jako utlačované oběti, přičemž mají společné pouze to, že jsou utlačovány hierarchií bílých heterosexuálních mužů.

Oběti se samozřejmě často překrývají – černošská lesba nebo barevný gay s postižením. Takoví lidé zažívají „intersekcionalitu“, souběh útlaků, a jejich problémy budou jiné a horší než u skupin s jedním problémem. Každá skupina však vytváří svou vlastní pravdu tím, čím je, a diskurzem, který vytváří.

Upozornění: křesťanská kritika kritické teorie není nelaskavou kritikou lidí z těchto nebo jiných skupin, ale analýzou toho, co z nich kritická teorie vytváří.

Sociální spravedlnost

Aby se zmínil útlak, kterým tyto skupiny trpí, vznikla odnož vědeckého aktivismu, která vyjadřuje kritickou teorii v akci. Nazývá se *sociální spravedlnost*. Jejím významným cílem je převálcovat bílou nadřazenost s jejími četnými odnožemi, jako je ableismus (tj. diskriminace postižených a předsudky vůči lidem s postižením), fatfobie (strach z tuku), imperialismus a cisnormativita (tj. předpoklad, že vaše pohlaví a gender budou v souladu).

Pro dosažení tohoto cíle je správné podřídít akademické hodnoty, jako je přísnost, seberegulace, objektivita a nestrannost, podpoře „věci“ (viz Pluckrose & Lindsay). Jinými slovy, účel světí prostředky.

„Sociální spravedlnost“ je třeba jasně odlišit od boje za spravedlnost ve společnosti, do kterého se mnozí v církvi i mimo ni dlouhodobě zapojují.

Je zbytečné, aby skupiny obětí měly s jinými skupinami něco společného, kromě toho, že jsou společnými oběťmi. Ve skutečnosti to v přísné teorii není možné. Tato absence společných rysů vyplývá ze

dvou principů nového myšlení: za prvé, neexistují žádné univerzálie. Neexistuje žádná „lidská bytost“, žádné společné lidství, nic „normálního“ (viz Jamesová, *Lies We Are Told*, kapitola 5). Kritická teorie odmítá univerzální vysvětlení toho, co je člověk. Jsme tím, čím jsme, podle toho, s jakou skupinou se ztotožňujeme.

Za druhé, ztrácí se nedotknutelný význam jednotlivce. Jedinec je podřízen skupině. Pokud jste tedy černoch, dělá vás to vámi, je to vaše identita. Nebo žena, lesba atd. Vaše identita je identitou vaší skupiny. Pokud řeknete: „Jsem žena, ale necítím se utlačovaná“ (což může být případ premiérky nebo generální ředitelky), pak vaše zkušenost přesto zanikne v širším skupinovém křiku: „Jste utlačovaná, protože jste žena.“ Pokud někteří nesouhlasí, jsou prohlášeni za zrádce skupiny.

Pravda, kterou nelze zpochybnit

Pravdu mohou dále vytvářet pouze lidé, kteří ji na základě osobní zkušenosti znají zevnitř; nikdo jiný nemůže mluvit za vaši skupinu, protože pouze vy a vaše skupina víte, jaké to je být ve vaší skupině.

To je základem „teorie stanoviska“ – pravda je definována z vašeho stanoviska – a „politiky identity“, podle níž jedinými autoritami, které si mohou nárokovat vaši oddanost a jednat za vás, jsou lidé „jako vy“. Ať už má člen jiné skupiny jakýkoli vhléd, nemůže za vás autoritativně mluvit. Proto jste si možná všimli, že žádný člověk není vítán, aby veřejně vyjádřil svůj názor na potraty. Podobně se zvedl odpor proti tomu, aby vyšetřování požáru Grenfell Tower předsedal běloch – „Nerozumí nám“, argumentovali obyvatelé.

Postřeh zdravého rozumu, že podobná zkušenost nám může pomoci pochopit druhé, se stal novým principem, který se konkretizoval: pouze ti, kteří jsou nám podobní, mají právo se o nás vyjadřovat nebo nás zastupovat.

Novým metanarativem je, že zdrojem poznání je „prožitá zkušenost skupiny“. Komunikace tak má tendenci stát se síní ozvěny – posílujeme své vlastní názory tím, že nasloucháme lidem, kteří s námi souhlasí. Každá skupina volá po toleranci, ale nakonec je to tolerance pouze k lidem, kteří jsou jim podobní.

Svoboda slova není žádoucí

To vše má obrovské důsledky pro diskusi a debatu. Nezapomeňte, že jazyk je nástrojem moci. Jeho prostřednictvím ani tak nediskutujeme o „pravdě“, která už existuje, abychom se o ní dozvěděli více nebo o ní poučili ostatní či sami sebe, ale vytváříme skutečnosti, mini-podoby pravdy jako biomy v projektu Eden.

Podle ideologie woke, pokud někdo řekne něco, co mě uráží, je to pro mě problém na různých úrovních.

Zaprvé je to problém, protože pokud moje identita vychází pouze z mého konkrétního postavení oběti, pak je zpochybnění této identity útokem na mou identitu jako osoby. Moje identita je přinejlepším dosti chabá, protože v ní není žádná základní lidská přirozenost, na které bych mohl stavět: je to prostě to, že jsem černoch nebo gay (nebo obojí). Takže se nutně budu cítit ohrožen jakýmkoli náznakem, že moje identita není pro ostatní přijatelná nebo že nemá vědecký základ (jako v případě transsexuálních mužů nebo žen).

Zadruhé je to problém, protože pokud jsou pravdy vykonstruované a osobní zkušenost je zdrojem poznání, pak názor člověka zvenčí nemá žádnou platnost – moje pravda je jen to, co říká moje skupina; jediným absolutním faktem je prožitá zkušenost mé skupiny.

Zatřetí, protože pravda neexistuje, jaký smysl má svoboda slova jako prostředek, který nám má pomoci tuto pravdu pochopit?

V tomto bodě se někteří obhájci svobody slova mýjejí cílem. Přinejmenším od dob Johna Milтона je jednou z obhajob svobody slova to, že nám pomáhá dobrat se pravdy, zatímco cenzura nám v tomto hledání brání.

Pokud však neexistuje žádná objektivní pravda, které bychom se mohli dobrat, pak je tento argument bezzubý. Můžeme pochopit, proč se zdá, že je tolik lidí, především mladých, a univerzit lhostejných k důležitosti svobody slova – její hodnota se výrazně sníží, jakmile opustíme myšlenku objektivní pravdy.

Smyslem řeči v kritické teorii je vytvářet a posilovat vlastní realitu, a pokud ji něco ohrožuje, místo aby ji budovalo, pak to není vítáno. Proto máme „kulturu rušení“ (cancel culture).

J. K. Rowlingová není vítaná, když se vyjadřuje k transsexuálním otázkám, i když se jen odvolává na uznávané vědecké poznatky; Kathleen Stocková, bývalá profesorka filozofie na univerzitě v Sussexu, musela odejít z funkce za to, že obhajovala význam biologie pro osobní identitu.

Jsme svědky toho, že ztráta absolutna v metafyzickém nebo morálním smyslu vede k tyranii, protože skupiny odmítají uznat jinou pravdu než svou vlastní a odmítají připustit diskusi o jiné pravdě než o své vlastní.

To vede k výrazné fragmentaci společnosti a rozpadu komunikace mezi jednotlivými skupinami. Co bychom však měli dělat?

Hlavní výzva pro křesťanství a Západ

„Když se všechno od základů hroutí, co dokáže spravedlivý?“ (Ž 11,3). Jsem si jistý, že tak se v dnešní době cítí mnoho křesťanů. Nejsme samozřejmě jediní, kdo je dezorientován podivným novým pohledem na věci, který vyplývá z kritické teorie.

Humanisté a ateisté sepsali ostrou obhajobu racionality, vědy, pokroku, svobody slova a osvícenství. Vnitřní rozpory kritické teorie jsou zřejmé, v neposlední řadě její popírání metanarativů a vnučování toho největšího ze všech, že neexistuje žádná absolutní pravda, a dále její trvání na tom, že zdrojem veškerého poznání je prožitá zkušenost vaší skupiny.

To vše není jen teorie. Ideologie „woke“ uvádí postmodernismus do praxe těmi nejdůraznějšími možnými způsoby. Patriarchát musí být rozbit. Použité taktiky jsou nám dobře známy. K prosazení jeho principů je využívána politická moc na institucionální a národní úrovni; například „woke“ je motorem navrhovaných zákazů takzvané konverzní terapie. Nikdo nesmí v žádném případě zpochybňovat, a to ani slůvkem, právo homosexuálů a transsexuálů být tím, za co se vydávají. Provinilci – často starší lidé neznalí současného myšlení a žargonu – jsou nemilosrdně kritizováni za „mikroagrese“ – třeba za neobratné výrazy o etnických menšinách. V této válce neexistuje žádná tolerance. Hranice pohlaví jsou záměrně rozmazávány, aby se vytvořila norma, že jsme nebinární.

„Kultura rušení“ funguje na každodenní úrovni interakce ve škole, na vysoké škole nebo na pracovišti, případně na zcela veřejné úrovni, aby umlčela opačné názory. Dokonce i významné a v těchto věcech nijak zvlášť aktivní osobnosti a akademici přicházejí o práci a veřejné funkce, zatímco jiní se bojí promluvit. Autocenzura pravděpodobně zakrývá skutečný rozsah nenápadné perzekuce probíhající na našich univerzitách a v dalších společenských institucích.

Zlověstně se nazývající „úředníci pro diverzitu“ mají velkou moc. Filmy, divadelní hry a televizní seriály musí splňovat požadavky těchto úředníků pro rozmanitost. Opačné názory jsou označovány za „nenávistné projevy“. Jen málokdy se diskutuje o podstatě problému - místo toho se označí za „nenávistný“ a umlčí se. Někdy se hraje hra na „obět“ – homosexuál nebo transsexuál tvrdí, že se cítí zastrašen tím, co někdo řekl.

Slova jsou v tomto světě zbraní. Požadavek na „bezpečný prostor“ může být jednoduše požadavkem, aby nebyl slyšet žádný jiný názor.

„Woke“ ničí schopnost celé generace myslet jasně a poctivě, protože se předpokládá, že účel světí prostředky. Podporuje intenzivní sobectví a setrvávání v nezralosti.

Je to válka, která nikdy neskončí - jak by také mohla, když je podle kritické rasové teorie problémem bělost? Ve skutečnosti tuto válku utlačovatel nikdy nemůže vyhrát a takzvaní utlačovaní ji budou donekonečna prodlužovat, protože nakonec nechtějí spravedlnost, chtějí vládnout.

Co to tedy znamená být „woke“ [slovo „woke“ znamená „probuzený“ – pozn. red.]? Znamená to být probuzený k útlaku, kterému jsou lidé vystaveni, být oddaný sociální spravedlnosti a být pokud možno ochotný stát se aktivistou – upozorňovat na útlak „bílého patriarchy“ všude tam, kde si ho lze představit.

www.evangelical-times.org

Předtím publikováno v Reformation Today, duben 2023.

CHARLES SPURGEON A ODVAHA ZA KAZATELNOU

Tom Ascol

Jednou z největších výzev, kterým čelí každý pastor, je odvaha zůstat věrný svému přesvědčení. To platí zejména tehdy, když se toto přesvědčení, ačkoli je hluboce a jasně zakořeněné v Písmu, rozchází s obecným míněním nebo převládajícími přáními vlivných členů církve. Jsem si jistý, že nejsem jediný pastor, kterému vedoucí církve vyhrožovali „vyhazovem“, pokud jsem trval na tom, že budu učit a kázat podle jasného významu některých pasáží Písma. Ještě častější je nenápadný nátlak, který pastoři často pociťují, aby v zájmu klidu ustoupili ze svého přesvědčení. Už dávno jsem přestal sledovat počet pastorů, jež znám osobně a jimž hrozily vážné následky jen proto, že kázali výkladová kázání a vyzývali sbor ke svatosti, která odpovídá evangeliu.

Odvaha pastýřů bývá nakažlivá a příklady věrných kazatelů, kteří odmítli dělat kompromisy s Božím slovem i tváří v tvář velkým tlakům, jsou hodné studia pro každého člověka, který si přeje zůstat pokorně odvážný při plnění svých pastýřských povinností. Jedním z nejvýznamnějších příkladů takové odvahy je Charles Spurgeon. Ačkoli je právem připomínán pro mnoho obdivuhodných úspěchů a osobních vlastností, lze s jistotou říci, že kdyby nebyl při svém kázání odvážný, je velmi pravděpodobné, že by jeho úspěchy byly podstatně menší.

Navzdory nesouhlasu, výsměchu či opovržení – toho všeho zažil nadbytek – Spurgeon nikdy nezastíral poselství Božího slova. NedoVOLIL, aby ho kontroverze nebo strach z ní umlčely v jakémkoli tématu, kterému se věnuje Boží slovo. Jako takový zůstává pro moderní kazatele úžasným příkladem odvahy při kázání.

Jako malého ho dědeček naučil, aby se nikdy nebál postavit za to, co považuje za správné, bez ohledu na následky. V kapli ve Stambourne, kam Spurgeon prvních několik let svého života chodil s prarodiči na bohoslužby, bylo běžné zpívat poslední řádek písně dvakrát. V době, kdy mu bylo šest let, byl přesvědčen, že takto se má zpívat

správně. Následně, když se vrátil do domu svých rodičů a začal se účastnit bohoslužeb v jejich sboru, opakoval poslední řádek písně bez ohledu na to, zda to sbor dělal, nebo ne. Teprve to, co později popsal jako „veliký trest“, ho přesvědčilo o opaku.

Stejná ochota zůstat sám se promítla i do jeho kazatelské služby. Neměl žádnou toleranci k těm, které nazýval „lidmi z hlíny, kteří se nechají ovlivnit úplně kýmkoli a nemají žádné jiné názory, než jaké měl ten, koho potkali naposledy“, nebo „bratry, kteří se ve svých náboženských názorech řídí učením, které převažuje v jejich okolí“. Raději zůstal věrný Božím slovu s tím, že bude odsouzen jako kverulant, než aby kráčel v souladu s duchem doby a v jakémkoli bodě zkompromitoval poselství Písma.

Nikdy nebyla jeho odvaha na kazatelně tak zřejmá jako v debatě o znovuzrození na základě křtu v roce 1864 a ve sporu nazývaném „Down-Grade kontroverze“ v letech 1887-91. V prvním případě Spurgeon dobře věděl, že kázáním proti učení anglikánské církve dráždí klubko zmijí. Svému vydavateli předem oznámil, že se chystá zničit prodej svých tištěných kázání, protože si byl jist, že ho spor bude stát mnoho přátel a vyvolá mnoho útoků. Částečně měl pravdu. Byl sice nelítostně napadán a přišel o přátele, ale tohoto kázání se okamžitě prodalo více než 100 000 výtisků a posléze ještě více než třikrát tolik.

Poslední spor vyžadoval ještě více odvahy, protože Spurgeon byl prakticky jediný, kdo varoval před zhoubnými vlivy vyšší kritické ideologie. Ti, kteří by měli stát na jeho straně, to neudělali a mnoho přátel se ho snažilo přesvědčit, aby mlčel. Spurgeon si však koupil pravdu za příliš vysokou cenu, než aby ji prodal tak lacino. Jako Bohem ustanovený strážce Božího lidu musel promluvit, i kdyby to znamenalo zůstat sám. V kázání z roku 1888 mluví o nadčasovosti přesvědčení a odvahy v boji za Bohem zjevenou pravdu.

Obdivujeme člověka, který byl pevný ve víře, řekněme před čtyřmi sty lety... ale takový člověk je dnes na obtíž a musí být odstraněn. Nazvěte ho úzkoprským fanatikem, nebo mu dejte horší jméno, pokud vás nějaké napadne. Ale představte si, že by v oněch dávných dobách Luther, Zwingli, Kalvín a jejich soupeřníci řekli: „Svět je v nepořádku, ale když se ho pokusíme napravit, způsobíme

tím jenom velký rozruch a dostaneme se do nemilosti. Vraťme se do svých ložnic, nasadíme si noční čepice, zkusíme prospat špatné časy a možná, že až se probudíme, věci už budou lepší.“ Takové jednání z jejich strany by pro nás znamenalo dědictví omylů. Století za stoletím by se propadalo do pekelných hlubin a otravné bažiny bludu by pohltily všechny. Tito muži milovali víru a Ježíšovo jméno natolik oddaně, že se nemohli dívat, jak jsou pošlapávány...

Dnes je to stejné jako v dobách reformátorů. Je třeba se rozhodnout. Nyní je den pro člověka, ale kde je člověk pro tento den? My, kterým bylo evangelium předáno rukama mučedníků, se neodvažujeme zahrávat si s ním, ani sedět stranou a poslouchat, jak je popírají zrádci, kteří předstírají, že je milují, ale uvnitř si oškliví každý jeho řádek... Podívejte se, pánové, ještě přijdou jinačí časy. Pokud Pán brzy nepřijde, přijdou další a další generace, a všechny tyto generace budou poskvřněny a poškozeny, pokud dnes nebudeme věrni Bohu a jeho pravdě. Dostali jsme se k bodu obratu na cestě. Pokud se obrátíme doprava, možná se tou cestou vydají i naše děti a děti našich dětí; pokud se však obrátíme doleva, generace, které se ještě nenarodily, budou proklínat naše jméno za to, že jsme byli Bohu a jeho Slovu nevěrní.

V proslovu k ostatním pastorům Spurgeon zopakoval své odhodlání zůstat neochvějný před moderními bohy nevěry. Za svůj postoj ve sporu „Down-Grade“ byl ochoten „nechat se příštích padesát let trhat psy“, protože si byl jistý, že jeho věc je správná a že ho dějiny ospravedlní. Spurgeon se domníval, že je lepší podstoupit ztrátu života pro věc Boha a pravdy, než být uvržen na „to odporné hnojiště, které se skládá ze zbabělých selhání a špatně strávených životů. Bůh ochraňuj tebe i mě před touto potupou!“

Evangelium, které pro nás bylo uchováno a které nám bylo svěřeno za tak velkou cenu, si právem zaslouží obrovskou odvahu těch, kdo jsou jeho správci.

wwwFOUNDERS.org

ŽALMY PRO POTĚŠENÍ SRDCE

Jaroslav Kernal

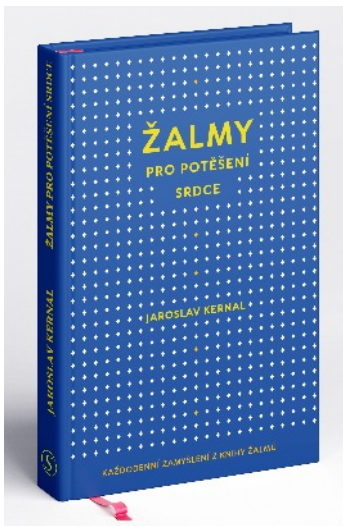
Třista šedesát pět krátkých zamyšlení na na každý den obsažených v této knize postupně prochází knihou Žalmů od začátku do konce. David, ve svých písních a básních vylévá své srdce před Hospodinem, odhaluje svou touhu po Pánu a skrze Ducha svatého ukazuje všem věřícím, jak mohou uctívat Pána v Duchu a v pravdě, jak mohou být opravdoví a sví ve vztahu k Bohu. Proč nezačít nový den chválou, která naplní radostí srdce a potěší Boha?

Rozměr: 110 x 160 mm

Pevná s přebalem a záložkou

Počet stran: 212

Cena: 365,00 Kč

www.eshop.solideogloria.cz

Vnímám bytostnou potřebu zaměřit se na Boha hned po probuzení. Předat Bohu den, který mi on z milosti daroval. Ne vždy se mi to však podaří... Myslím si, že tato kniha z pera mého dlouholetého přítele a bratra v Kristu tomuto účelu dobře poslouží. Nejen mně, ale i celé mé rodině. A věřím, že i vám, kteří se do ní začtete. Kratičká zamyšlení nad kratičkými výňatky z té nejlepší modlitební knihy pod sluncem: To jsou Žalmy pro potěšení srdce. Kratičká zamyšlení, která nás povedou přímo k Ježíši Kristu.

Petr Kulík, farář FS ČCE v Javorníku nad Veličkou

The image features two autumn leaves, one above the other, with a dark, bokeh background. The leaves are a mix of orange and yellow, with visible veins. The background is a dark, out-of-focus mix of red, purple, and blue tones.

© *Spolek Soli Deo Gloria*

www.solideogloria.cz

Praha 2023